

Taligenkänning

Innehåll:

- Introduktion
- Dragon Medical One överblick
- Diktafon eller headset
- När du taligenkänner
- Tips och hjälp

Del 1

Introduktion

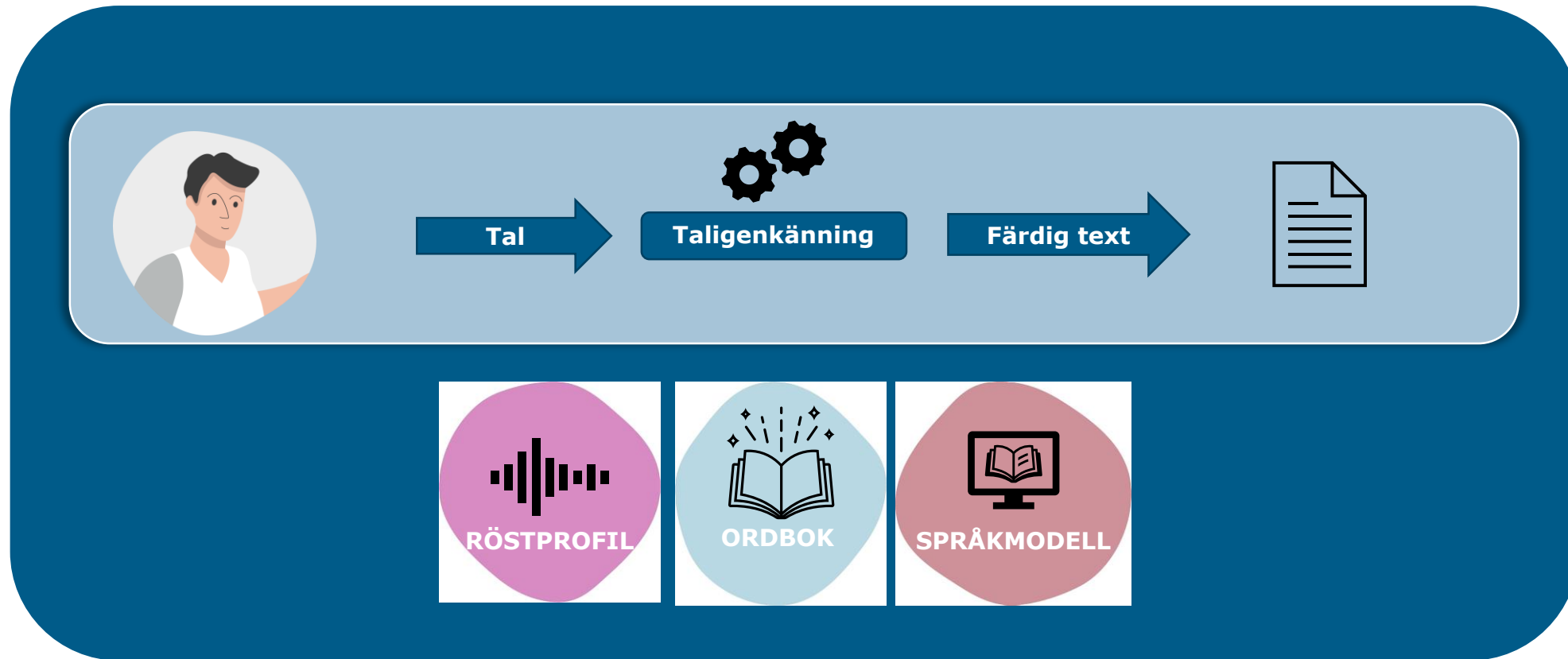
Varför Taligenkänning?

- **Realtidsdokumentation:** Dokumentation i anslutning till vårdmötet
 - **Tillgängligt**
Medför att information i journalen blir snabbare tillgänglig för både personal och patienter
 - **Snabbare**
TIK går snabbare än att skriva – gör det lättare att dokumentera i realtid
 - **Framtidens vård**
Taligenkänning med realtidsdokumentation är en förberedelse inför hur vi ska arbeta när Millennium införs

Taligenkänningsprocessen

Programmet bygger på en personlig röstprofil som tillsammans med den inbyggda ordboken och språkmodellen tolkar tal till text.

Taligenkänningsprocessen, detaljer

- **Röstprofil**

- Personlig och lär sig hur varje person uttalar orden
- Det går att skapa olika talkommandon, exempelvis för att öppna olika mallar i journalsystemet och lägga in färdiga standardtexter (autotexter)

- **Ordbok**

- Den centrala ordboken innehåller hundratusentals ord
- Kontrollerad stavning
- Personlig ordlista
- Ordlista på övergripande nivå kan skapas

- **Språkmodell**

- Baserad på kliniskt språk och medicinsk terminologi
- Statistisk språkmodell
 - fungerar efter sannolikheten att ett ord kommer efter ett annat
 - uppbyggd efter hur meningsuppbyggnaden ser ut
- Användarspecifik statistisk modell byggs upp

Del 2

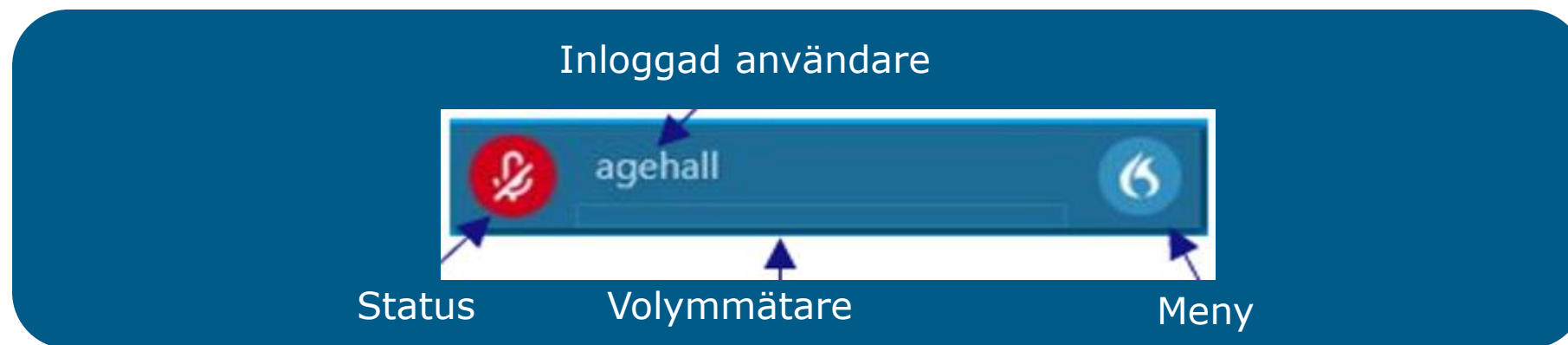
Dragon Medical One, överblick

Logga in

- Appen "Taligenkänning" nås via Startmenyn i nedre vänstra hörnet. Om du vill så högerklicka och lägg till den i ditt aktivitetsfält.
- **Inloggning**
 - Användarnamn: VGRID
 - Mikrofon: Välj den du skall använda.
(Koppla in innan du startar Dragon)
 - Språk: Svenska
 - Specialitet: Allmänmedicin
(Gäller för alla yrkeskategorier)

DragonBar

- Visas direkt efter inloggning.
- Visar om du spelar in och är menyn.
- Status:
 - **Röd** = Mikrofon används ej.
 - **Grön** = Mikrofonen används till taligenkänning

Diktafon eller headset

- **Diktafon**
 - knappar eller reglage styr Dragon
 - mus och tangentbord vid behov
- **Headset**
 - tillsammans med tangentbord och mus

Båda varianter fungerar bra.

Diktera i Melior/Obstetrix

- Öppna anteckning i Melior/Obstetrix
- Öppna sökord
- Placera markören där texten ska skrivas in
- För att taligenkänna håller du in knappen REC på diktafonen (starta och stoppa inspelning)
- Din text hamnar i skrivrutan på det sökord du öppnat. Redigera texten direkt i skrivrutan om den blir felaktig.
 - Markera hela eller del av meningen och säg eller skriv in ny information
- * Har du inte fokus i skrivrutan i Melior hamnar texten i en dikteringsruta i dragon. Säg "överför text" för att föra över den till Melior.

A screenshot of a software interface. At the top, there is a header bar with the text 'Orsak till vårdkontakt'. Below this, there is a text input field with the placeholder text 'Orsak till vårdkontakt'. Below the input field, there is a large, empty rectangular area, likely a text editor or a list of entries.

När du taligenkänner

Tala som vanligt

- Ändra inte hastigheten på ditt tal och tala heller inte övertydligt

Försök att undvika långa pauser mitt i meningarna

- Ta hellre paus efter punkt eller i början av en ny mening.

Tala klart hela meningen

- Vid fel i texten ska du tala klart meningen och gå tillbaka och rätta innan du sparar
- Vänta inte på texten (den kommer med viss fördröjning)

Tala alltid in punkt, komma och andra skiljetecken

Tala inte in förkortningar

- Sägg hela frasen "utan anmärkning", "vid behov" o.s.v.

Tala in datum i rätt format

- 2023-01-20, 20 januari, 20 januari 2023

Instruktionsfilm Melior

Taligenkänning

Demonstration i Melior

Del 3

Redigering och hjälp

Rättning av text

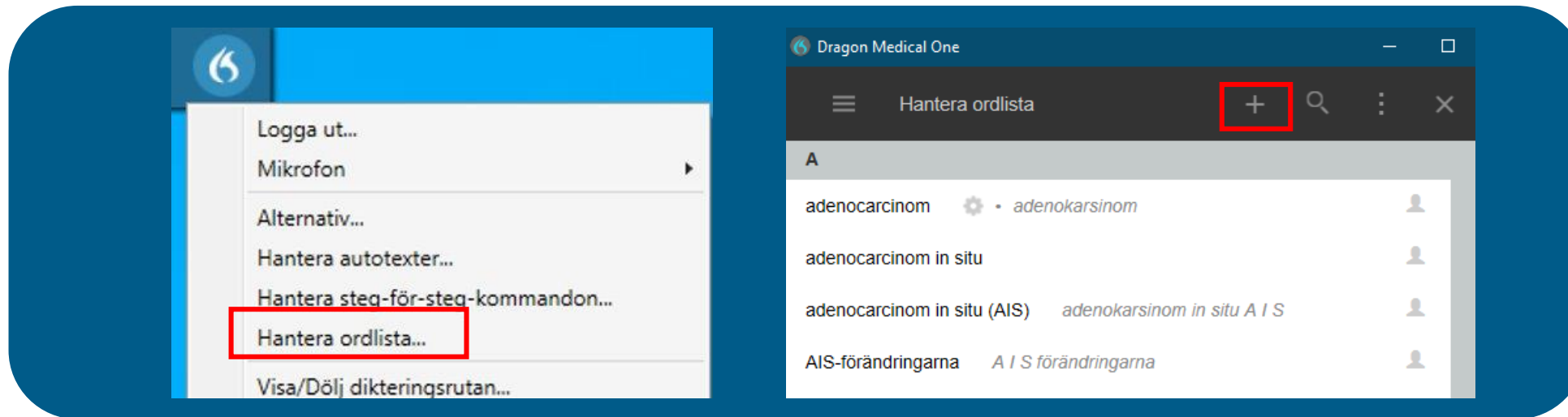
- **Om hela meningen eller större delar av en mening blir fel**
 - markera hela meningen och tala in den igen
- **När Dragon har uppfattat ett ord fel**
 - markera hela meningen och testa med att sätta in ordet i en annan kontext
- **För att din röstprofil ska bli bättre**
 - viktigt att rättningar sker innan du sparar din text
- **Markera och redigera ord och stycke**
 - Säg markera "XXX", för att markera ordet "XXX"
 - Säg "Markera XXXX till YYYY", för att markera allt mellan två ord.
 - Säg "Markera den här meningen", för att markera hel mening.

Okända ord

- **Ord måste finnas i ordboken för att kunna taligenkännas**
- **Får du inte igenkänning på ett ord**
 - prova att tala in det igen, testa minst 5 gånger
- **Om du fortfarande inte får igenkänning**
 - ordet finns troligtvis inte med i ordboken
 - skriv ordet med tangentbordet
- **Ofta använt ord**
 - lägg till det i din personliga ordlista
- **Ord som används av flera användare**
 - kan läggas in i central ordbok och bli tillgängligt för alla

Lägg till ord

- **Om Dragon efter flera försök inte förstår ett ord, till exempel egennamn, orsnamn, nya mediciner**
 - Lägg till i ordlista via menyalternativet "Hantera ordlista" och sedan på "+"
 - Ord du lägger till är direkt tillgängliga
 - Det är normalt att behöva lägga till ord (mer i början)
- **Ord kan delas på olika nivåer av administratörer**

Lägg till ord– alternativ för uttal

1. Säg "Lägg till i ordlista"
(Eller gå dit via menyn)
2. Skriv in ordet
3. Välj "använd standarduttal"
- (4). Det finns en funktion med röd mikrofon: **ANVÄND INTE DENNA!**
- (5) Välj "Ange ordet som du skulle uttala det", om 3 och 4 inte blir bra. Skriv det som det låter (fonetiskt) t.ex. Gatorejd.

Varning 1: Man kan ta bort tillagda ord från ordlistan, men då blockeras de. Välj hellre att redigera dem, exempelvis till xxxyyyyzzz.

Dragon Medical One

Tillbaka Hantera ordlista

Lägg till ord

Ange ordet du vill lägga till:

 ✕

[Ange ordet som du skulle uttala det](#)

Lathund TIK

Säg "Lathund Tik" för att se denna!

1. Redigera och markera

Kommando	Effekt
Markera [Ord]	Markerar ordet
Markera [Ord] till [Ord]	Markerar allt mellan två ord
Markera den här meningen	Markerar hela meningen
Avmarkera det	Tar bort markering
Infoga före/efter [Ord]	Placerar markör före eller efter ordet
Återuppta med [Ord]	Placerar markör efter ord, raderar allt efter.
Radera	Raderar markerat ord
Ångra	Raderar det sist skrivna
Sätt ihop det	Sätter ihop särskrivna ord
Lätt till i ordlista	Lägger till nytt ord (välj "standarduttal")
Siffror [ett]	Skriver "1" istället för "ett"
Första januari tjugohundraelva	Skriver 1 januari 2011
Överför texten	Överför texten från dikteringsrutan

2. Meliorkommandon

Kommando	Effekt
Öppna Melior	Öppnar Melior
Öppna Journal	Öppnar journal, från journalmapp
Registrera vårdkontakt	Skapar vårdkontakt vid aktuell tidpunkt
Sökordet är ok	Ok. Kortkommando ALT+O.
Föregående sökord	Går till föregående sökord, från skrivfält.
Ta bort tomma	Tar bort tomma sökord
Till journalmapp	Går till journalmapp, från patientjournal
Signera	Signerar anteckningen

3. Grundkommandon

Kommando	Effekt
Vad kan jag säga?	Visar alla kommandon!
Skapa autotext	Skapar autotext
Skapa kommando	Skapar stegkommando
Sök (person, verksamhet, dokument, styrdokument)	Söker efter person etc på intranätet.
Öppna (Elvis, webbmail, outlook, chrome, FASS, Lärportalen, etc)	Öppnar namngivet program. Se hela listan på program med kortkommandon här .
Infoga [namn på autotext]	Skriver autotext
Nästa/föregående fält	Hoppar till nästa fält i en autotext.
Acceptera standardvärden	Tar bort klamrar från autotext

4. Navigation

Kommando	Effekt
Tabb	Trycker på tabbtangenten
Pil upp/ned	Trycker på upp- eller nedpil
Sida upp/ned	Trycker på page up eller down.
Enter	Trycker på Enter/Retur
Mellanslag	Markerar alternativ i lista.

Diktafonknappar

Förinställda knappar, Sjukhusen i väster

- 1. Överför texten**
Överför text från dikteringsrutan till fältet där markören är.
- 7. Acceptera standard**
Tar bort klamrar från autotext.
- 8. Föregående fält**
Går till föregående fält i en autotext.
- 9. Nästa fält**
Går till nästa fält i en autotext.

Tangentbordsgenvägar

Förinställda genvägar, Sjukhusen i väster

Tangenter	Effekt
ALT+O	"OK" i Melior. Bör läggas på en diktafonknapp!
CTRL+Mellanslag	Starta/stoppa inspelning
ALT+Högerpil	Nästa fält (autotext)
ALT+Vänsterpil	Föregående fält (autotext)
ALT+Nedpil	Acceptera standardvärden (Tar bort klamrar i autotexter")

Länkar till tips och instruktioner

Baskunskap

Dikttera och redigera

TIK-utbildning

Lärportals utbildning

Inställningar Diktafon & Headset

Skapa autotexter

Skapa stegkommandon

TIK och Medspeech

Läsfönster i Melior

Hitta TIK-rutan

Del 4

Autotexter och tips

Autotexter

- **Vad är autotexter?**

Autotexter är texter som skrivs automatiskt om du säger "infoga" följt av ett visst ord. Dragon har inga inbyggda autotexter, man måste göra dem själv, men de kan delas.

- **Skapa autotext**

1. Säg "skapa autotext", eller välj det i menyn.
2. Tryck +. Fyll sedan i Namn och Talad form t.ex. "Suicidriskbedömning"
3. Skriv in texten i rutan innehåll. Vill du ha ett redigerbart fält, använd hakparanteser.

Exempel: Allmäntillstånd: [Gott och opåverkat]

Öron: [Bleka och normalställda trumhinnor med normala ljusreflexer]

4. Tryck på "Tillämpa samtliga".

- **Använd autotext**

- Säg "Infoga XXX", där xxx är namnet du givit autotexten.
- Vill du hoppa mellan redigerbara fält, använd diktafonens knappar, eller säg "nästa fält". (Du kan också skapa en tangentbordsgenväg för detta t.ex. ctrl+).
- Om du säger "Acceptera standard" tar den bort alla hakparanteserna, men behåller texten du skrivit i dem.

Exempel på autotexter

Tips

- **Starta/Stoppa inspelning med headset:** Arbetar du med headset startar/stoppar du inspelning med plusknappen på numeriska tangentbordet.
- **Snabbkommando för "Ok/ Nästa sökord" i melior:**
 1. Gå till "Meny/Alternativ/Mikrofonens knappar/"
 2. Välj t.ex. knappen F4 och välj "Tryck på kortkommando"
 3. Klicka på pennan, sedan håller du ned tangenten ALT och O samtidigt.
 4. Nu kan du trycka på tangent F4 på diktafonen för att gå till nästa sökord i Melior.
(Du kan göra liknande med tangentbordsknapp om du har headset)

Du kan lära dig mer om TIK t.ex. stegkommandon och mer om knappinställningar via [Lärportalen](#)

Stegkommandon

- När man är bekväm med TIK och Autotexter är Steg-för steg kommandon ett effektivt sätt att arbeta. Utbildning i detta kommer på Lärportalen.

Del 5

För de det berör: Kodning och administrativ kommunikation

Kodning

- I Melior kodas besök med Diagnoskod och med Åtgärds-koder. Dessa överförs inte automatiskt till Elvis där de också skall registreras. Enheten behöver ha en lösning på detta.
- Detsamma gäller uppgifter som man vill skall utföras av en annan medarbetare t.ex. "Skicka remiss" eller "Kalla patient".
- Enheten måste välja hur Kodning och adminuppgifter skall hanteras. [Följ denna länk för stöd.](#)

Tips för Medspeech när TIK används

Diktafon med skjutreglage och Medspeech

- 1. För reglaget till rec**
- 2. Diktera**
- 3. Välj mall**
 - TIK Administrativt
 - TIK Kodning
- 4. Spara diktatet**
5. Vid samtidig inloggning i Dragon
 - Säg "ta bort texten" för att rensa dikteringsrutan i Dragon

